

oppbrudd

ARBEIDERKLASSENS FRIGJØRING ER FORUTSETNINGA FOR ET FRITT UNIVERSITET

Nr.3, 1969
4. årgang

PRIS KR. 1,-

INNHold:

Hans Vogt: Stalin.....	s 3
Kommentar til Vogt.....	s 6
Lars Ivar Hansen: Erfaringer i interessesekampen.....	s 7
Hans Vogt: Dikt.....	s 10
Studentenes kamp har vekket mange. Fra "Australian Communist".....	s 11
Bo Gustafsson: Rosa Luxemburg.....	s 15
Fra Tibet.....	s 19
Pax sine høner, forts.....	s 22
Bernt Holtmark: AUF - en dvask tilskuer til klassekampen.....	s 23

oppbrudd

ARBEIDERKLASSENS FRIGJØRING ER FORUTSETNINGA FOR ET FRITT UNIVERSITET

I REDAKSJONEN:

Roald Aune, Ove Bengt Berg, Sveinar Bones, Wiqo Knudsen, Anne Noack, Ragni Piene og Stein Rafoss (ansv.).

Forretningsfører: Wenche Merli

Redaksjonens adresse: Postboks 115, Blindern, Oslo 3.

Forretningsavdelingens adresse er den samme.

Årsabonnement på OPPBRUDD koster kr. 10,- og innbefatter også eventuelle andre trykksaker som SUF-stud. måtte utgi. Abonnementspenger innbetales over postgirokonto nr. 204188, og talongen merkes "Abonnement OPPBRUDD".

OPPBRUDD utgis av Sosialistisk Ungdomsforbunds Studentlag. Adressen er postboks 115, Blindern, Oslo 3. Postgirokonto nr. 20 51 79.

Formann i SUF-stud. våren 1969 er Tom Edholm. I styret sitter forøvrig Ivar Berg, Inger Halvorsen, Tor Stian Holte, Marie-Anne Knudsen, Ingvar Skobba og Stein Rafoss.

politisk plattform

og andre viktige vedtak
fra SUFs 4. og 5. landemote

KAN BESTILLES NÅ!

uunngåelig for den som ønsker å vite hva SUF står for
20 sider - pris kr. 1,-

Bestilles hos: Sosialistisk Ungdomsforbund
boks 6159,
Etterstad,
Oslo 6
POSTGIRD 20 06 15

HANS VOGT : STALIN

Det var som georgier at Stalin i en alder av 14 år, i 1893, blei sendt til presteseminaret i Gori, senere til seminaret i Tiflis. Presteseminarene i det gamle Russland ga også undervisning i de fleste fag som var alminnelige i de russiske middelskoler, og de var nesten den eneste mulighet for utdanning som lå åpen for begavet landsungdom i de dager. Disse presteseminarene med sine fattige georgiske elever og sine russiske lærere spilte i de dager en viss rolle i det georgiske folks rent nasjonale kamp mot det russiske maktvelde.

Det rent nasjonale element i georgisk politisk liv trådte imidlertid mer i bakgrunnen fra 90-årene av, i det hovedvekten mer og mer ble skjøvet i retning av de sosiale spørsmål. Tiflis så en moderne industri vokse opp, og byen ble et viktig jernbaneknutepunkt.

I dette mylder av nasjonaliteter, georgere, armenere, russer, tyrker, perser og kurder, begynte de første tegn til en moderne arbeiderbevegelse å vise seg. Vi vet fra samtidige beretninger at ekkoet fra disse kamper om organisasjonsrett og lønsspørsmål, også trengte igjennom presteseminarets tykke murer

– og sannsynligvis var det gjennom innsmuglete småskrifter at den unge seminaristen Stalin for første gang stiftet bekjennskap med den europeiske sosialisme. Vi skal merke oss at den revolusjonære innstilling som i disse årene festnet seg hos Stalin, har en dobbelt bakgrunn, en rent nasjonal og en rent sosial. Stalin fikk fra sine tidligste år den overbevisning at den nasjonale frigjøring av hans eget folk og av alle andre undertrykte nasjonale minoriteter i tsarens Russland var uløselig forbundet med arbeiderklassens kamp for bedre livsvilkår og med dens opprør mot de herskende feudalkapitalistiske forhold.

Etter endt skolegang sluttet Stalin seg med en gang til de små sosialistiske grupper som på den tid oppstod i Tiflis og overalt ellers i Russland, blant arbeidere og blant de intellektuelle, sin ilddåp i praktisk organisasjonsarbeid fikk han blant arbeiderne ved Tiflis jernbanedepot. Allerede to år etter, i 1900, ble Stalin valgt inn i ledelsen av det sosialdemokratiske parti i Tiflis. Fra nå begynner den lange arbeidsdag i det underjordiske arbeid, som først endte med revolusjonen i 1917, da Stalin så å si for

første gang kunne tre fram for offentlig-heten.

I nesten 20 år er Stalin oppslukt av dette underjordiske arbeid. I alle disse år hadde han en permanent arrestordre hengende over sitt hode.

De ledende intellektuelle med Lenin i spissen, oppholdt seg i Vest-Europa i tvungen emigrasjon, fjernt fra det daglige organisasjonsarbeid. Stalin hørte til den skare som i alle disse årene arbeidet i arbeiderbevegelsens hjemmefront, for å bruke et uttrykk fra vår egen tid, først i rekkene, til slutt i dens ledelse.

Et slikt 19-års liv og arbeid i illegalitet var en hard skole, som måtte prege alle dem som sto midt oppe i det, også Stalin. Den utviklet egenskaper hos Stalin som ga ham en lederstilling både under og etter revolusjonen: Seighet og utholdenhet, mot og uforferdethet, trofasthet mot målet, hensynsløshet i valg av midler. Det navn han har valgt, Stalin, betyr av stål.

Da Stalin i 1917 kom fra Sibir til Petrograd som det da ennå het, kom han straks med i de ledende kretser blant kommunistene, eller bolsjevikene som de pleide å å kalle seg.

Etter Lenins død fulgte urolige tider i Russland. I løpet av noen år er imidlertid Stalin blitt den sentrale skikkelse.

Med en sterk forenkling kan man si at Stalins seier i partiet betyr de nasjonale elementers seier over emigrantene, og fra det tidspunkt er det de rent nasjonale oppgaver, det økonomiske nyrødningsarbeid i selve Sovjet-Samveldet, som blir den sentrale oppgave.

Å skrive Stalins historie fra nå av, blir å skrive Sovjet-Samveldets historie, først under den veldige sosiale nybygging som under de første femårsplaner omskapte et tilbaketraggende bondesamfunn til en av verdens første industrimakter, under kollektiviseringen av jordbruket som tillot bruken av moderne driftsmetoder i en hit-

til uanet grad, og sist, men ikke minst den seierrike forsvarskrig mot Hitlers mekaniserte armeer, som vakte hele verdens beundring, og som til slutt under offensivene førte de røde armeer til

Berlin.

Den sosialistiske oppbygging i Russland, dens mål og dens midler, har vært ytterst forskjellig bedømt alt etter den enkeltes politiske innstilling. Den har kostet offer og savn som man har vanskelig for å forestille seg i Vest-Europa, men man kan i dag med rette reise det spørsmål om Sovjet-Samveldet hadde maktet sin store oppgave i krigen mot Tyskland, hvis ikke tungindustriens utvikling var drevet fram på kort tid, koste hva det koste ville, og hvis ikke jordbrukets kollektivisering hadde muliggjort fullstendig kontroll med produksjonen av landbruksvarer i denne tid. Vi vil nevne en tredje episode av Sovjet-Samveldets liv før krigen som i like høy grad er knyttet direkte til Stalins navn, de såkalte Moskvaprossesser som i årene 1937-38 førte til blodige utrensninger innen partiets og hærens øverste ledelse. Det er i dag

helt klart, hva på den tid ikke kunne sies med rene ord, at det her første og fremst dreide seg om en ytterst radikal likvidering av alle kretser som kunne tenkes i tilfelle av en krig med Tyskland og Japan, å danne grunnlaget for en nazistisk femte kolonne i en eller annen forkledning i Sovjet-Samveldet. At denne likvidering var helt effektiv, og at den ikke, som man da trodde, svekket slagkraften innen den russiske hærledelse, har begivenhetene vist.

Da freden kom, fikk jeg anledning til å bli kjent med en del russiske krigsfanger i en fangeleir i Solør. På anmodning fra leirlederen, skaffet jeg dem et lite bilde av Stalin, som jeg klippte ut av den lokale avisens første frie nummer. De skulle bruke det til å tegne etter, for å lage en stor Stalin-plakat. Da jeg kom for å gi bildet til leirlederen fant jeg ham ikke, men kom i snakk med en gruppe på en ti-bytte fanger, etter alt å dømme mest arbeidene og bønder, som alle hadde gjennomgått meget i over tre års tysk fangenskap. Jeg lot det lille bilde av Stalin gå rundt i kretsen, og jeg var i grunn spent på hvordan disse herjede folk ville ta det, eller om de overhodet ville vise noe tegn til reaksjon. De handterte bildet i taushet, med en var-

somhet som om det var et dyrebart arvestykke de holdt i sine magre hender. En bonde fra Ural brøt stillheten da han i sin tur fikk bildet: "Nasj otets i drug, nasj otets i drug" – vår far og venn, vår far og venn. Det var for meg ikke mulig å tvile på at det som ga seg uttrykk i denne anonyme krigsfanges ord, var umiddelbar og inderlig hengivenhet.

For 60 år siden lekte den lille georgiske gutten Soso Dsjughasjvili ved muren til den gamle middelalderborgen Gori. Det var en lang veg som har ført fra guttedagene, gjennom illegalitet og fengsler, til stillingen som Sovjet-Samveldets leder. Historien vil gi sin endelige vurdering av den rolle han har spilt og av det verk som vil bestå etter ham, men allerede i dag vet vi at han vil få sin plass i historien som en av vår tids store statsmenn – han har allerede fått sin plass i det russiske folks hjerte. Få av hans samtidige fra denne krig er i den grad i farens stund blitt ett med sitt folk, blitt symbolet på dets seighet og styrke som han er blitt det. De offer Sovjet-Samveldets mange folk brakte og de seire de vant under hans ledelse, vil ikke bli glemt av de folk som i årrekkjer har levd under tysk åk og som nå har gjenvunnet friheten.

Kommentar til Vogt:

I 1945 var nesten hele Norge "stalinister". I dag er nesten ingen det. Da vi ble innlemmet i den vestlige imperialistiske blokken gjennom medlemskapet i NATO, var Stalin definitivt "out". Han var ikke lenger "ett med sitt folk,... symbolet på dets seighet og styrke..." som rektor Hans Vogt sa i sitt radioforedrag 24. mai 1945. (Artikkelen foran er et utdrag fra dette foredraget.)

Dette brå skiftet kunne bare finne sted fordi hyllinga av Stalin var like dårlig fundert som den brå og totale fordømmelsen av ham. Et borgerlig idealistisk bilde av personen Stalin uten sammenheng med den politiske og historisk-økonomiske situasjonen som han sto i, kunne uten videre slå om til sitt vrengebilde da det ble nødvendig. Også mange av "marxist-leninistene" i NKP var blendet av denne nasjonalistiske og ahistoriske stalinforståelsen. Det må være en av grunnene til det store frafallet fra NKP som skjedde da reaksjonen anført av sosialdemokratiet satte inn sitt stormløp mot de revolusjonære her i landet.

Fordømmelsen av Stalin fra lederne i Sovjetunionen i dag skiller seg ikke vesentlig fra den borgerlige her i vesten. Begge parter kan like dårlig ta opp spørsmålet til alvorlig og saklig drøftelse fordi spørsmålet om Stalin er identisk med spørsmålet om revolusjonen og dens muligheter. De i øst har pervertert revolusjonen borgerskapet i vest frykter den mer enn noe annet.

Etterhvert som spørsmålet om revolusjon rykker stadig lenger opp på den politiske dagsorden her i Norge blir det stadig mer påtrengende å drøfte spørsmålet om Stalin (som altså ikke dreier seg om en person, men om hele utviklinga i Sovjetunionen).

De som har tatt opp igjen den revolusjonære arv i Norge i dag er dem som en slik diskusjon er mest nødvendig for, og de skulle som revolusjonære også ha de beste forutsetninger for å gjøre dette på en saklig måte og bryte gjennom borgerlige og revisjonistiske historieforfalskninger.

S.R.

LARS IVAR HANSEN

erfaringer i interessekampen

Interessekampen på universitetet er i vårsemesteret kommet inn i en mer militant fase. Studentene er i langt større grad enn tidligere blitt mobilisert til konkret kamp for sine krav -- 700 psykologen demonstrerte ved å forlate det åpne PR-møtet om lukking som det akademiske kollegium hadde arrangert -- på et tidligere "dødt" fakultet som medisin er det bevegelse -- nærmere 300 filologer demonstrerte i fakultetsrådet, osv.

En stor del av aksjonene har vært retta mot topporgan som fakultetsråd og kollegium, og spesielt departementets "representanter" i disse organene. Motsetningen mellom progressive studenter og de som opptre som "departementets folk" har dermed blitt utvikla. Men samtidig ser vi at en del av det lavere lærerpersonalet har gått sammen med studentene i kampen mot toppautoritetene. Motsetninga mellom lavere tjenestemenn på universitetet og departementets folk på toppen er også utvikla. Dette ser vi også ved at progressive lærere har tatt skritt for å organisere seg. Sjøl om de foreløpig ikke er kommet så langt, er

det klart at det hersker misnøye med den pressede arbeidssituasjonen (pga for små bevilgninger) og med at universitetet ikke tjener folkets interesser.

Men vil denne kampen mot departementets og kollegiets herredømme, som dels har foregått som arbeid for nye instituttordninger og dels som arbeid for mer konkrete krav (f.eks. mot lukking av studiet) uten videre gi oss et universitet som tjener folket?

Nei, ikke i seg sjøl. -- La oss først se på demokratiseringsbestrebelsene.

Abstrakt demokratisering uten noe mer sier ingenting. Den kan vel så gjerne bli et middel til å få systemet til å fungere mer i samsvar med monopolkapitalens behov. Dette ser vi klart på realfag hvor næringslivets menn fremmer demokratiseringsforslag samtidig som deres eksplisitte målsetting hele tida er å få universitetet til å tjene næringslivets interesser bedre. Monopolkapitalens behov for større og større mengde av mobil og manipulerbar arbeidskraft har medført en voldsom økning i antallet av dem som er ansatt for å undervise på universitetet. Professorene utgjør en stadig mindre del av den samlede lærer-

staben. Representasjonssystemet som bare tilgodeser dosenter og professorer er ikke i samsvar med dette.

For monopolkapitalen er det da naturligvis om å gjøre å få i stand en ordning hvor også de lavere lærerpersonale kan tro de har innflytelse og som dermed legitimerer systemet. Universitetets struktur er simpelthen ikke funksjonelt overfor monopolkapitalens behov lenger. Dette går også fram av andre forslag, bl.a. om å trekke "brukere av utdanning" mer direkte med i avgjørelsene om universitetet (Brodal-komiteen).

Det er klart at monopolkapitalen er tjent med at den misnøyen som i dag hersker ved universitetet bringes inn i ufarlige former og avledes ved en eller annen skinnendemokratisk løsning. "Demokratiske" plenumsmøteordninger åpner derfor to muligheter: Enten kan plenumsmøtet fatte avgjørelser i tråd med næringslivets interesser og på den måten legitimere systemet og gjøre det mer effektivt. Eller plenumsmøtet kan ved vedtak i konkrete saker vise hvordan universitetet eksisterer som en del av det borgerlige maktapparatet og ikke kan bringes til å tjene folket uten at dette maktapparatet er knust. Bare ved aksjoner om konkrete saker kan vi avdekke

universitetets stilling overfor staten og mobilisere studentene til kamp. Dette kom klart fram i aksjonene: På psykologi samla kravet om fortsatt åpent studium brei oppslutning, mens aksjonen for ny instituttordning på statsvitenskap blei utkjempa av en liten klukk uten oppslutning fra de vanlige studentene, og måtte derfor mislykkes. Kravet om instituttmøte var for abstrakt og høyt hevet over de daglige problemene, slik at studentene betraktet det som uviktig. Aksjonen var satt i gang uten noen skikkelig konkret analyse av forholdene, slik at aksjonsformen ikke sto i forhold til problemene og styrkeforholdene på instituttet.

På samme måte som demokratiseringa kan virke til å gjøre systemet mer effektivt, vil konsentrasjon om reformer i undervisning og pensum uten at vi analyserer og viser hvilken funksjon de ferdig-utdannede intellektuelle har i samfunnet, virke legitimerende.

Det har vært tilløp til å tro at vi kan greie å presse universitetet innfor det nåværende samfunnet til å gi oss en slik utdanning at det ikke kommer monopolkapitalen til gode, men arbeiderklassen. Dette er sjølsagt en illusjon. Monopolkapitalen vil naturligvis ikke investere

penger i universitetet hvis ikke utbyttet er sikra. Men det er det da også. Sosiologiens håndtangerfunksjon for monopolkapitalen f.eks., når det gjelder tidsstudier og rasjonalisering endres ikke ved at sosiologene mens de er på universitetet får lov til å lese en del Lenin som pensum. Tvert imot virker det bare til å gi systemet skinn av liberalitet. Samtidig er reformer som tar sikte på kombinasjon av en rekke små kunnskapsbrokker fra vidt forskjellige områder ("valgfrihet") funksjonelle for kapitalismen i dag. På denne måten kan en og samme utdanning, med litt tilpassing, utnyttes til forskjellige formål og arbeidskrafta blir hensiktsmessig og lett å bevege etter som monopolkapitalens lønnsomhetskriterien tilsier.

Stor vekt på utdanningsreformer i "progressiv" retning vil lett kunne føre til at en oppfatter det som en hovedoppgave å utdanne progressive intellektuelle som så skal ha en nøkkelposisjon i omdanninga av samfunnet.

Dette har og vist seg i aksjonene. Vi har ikke greid å sette studentenes aksjoner inn i perspektiv med arbeiderklassens kamp. Vi har i altfor stor grad handlet som om vi trodde at vi kunne utrette noe alene med demokratisering og utdanningsreformer på universitetet. Men universitetet er et ledd av det borgerlige statsapparatet og kan ikke bringes til å tjene interessene til det arbeidende folk uten at dette statsapparat er knust.

Og i denne revolusjonen kan de intellektuelle aldri bli mer enn håndtangere for arbeiderklassen. Bare arbeiderklassen kan omforme samfunnet siden det er den som nå opprettholder kapitalismen med sin produksjon, men samtidig ikke kan ha noe håp om å realisere sine krav under kapitalismen, mens de intellektuelle alltid vil kunne ha håp (om enn minimalt) om å slå seg opp gjennom en borgerlig karriere.

rosa luxemburg forts fra s. 18

men av det bestående blir et mål i seg selv. Arbeiderklassen må allerede i nået være forberedt på det store oppgjøret. For i og med at det endelige revolusjonære målet ikke lenger er bestemmende for den daglige kampen, blir dagspolitikkens uundgåelige kompromisser og hestehandel avgjørende selv for stillings-

taking i prinsippsspørsmålene. Hvorfor ofre et nærliggende og fordelaktig kompromiss til fordel for et fjernt og kanskje lite sannsynlig mål? Det var psykologien og den indre logikk i den politikk i følge hvilken til slutt "bevegelsen er alt, målet intet", som Eduard Bernstein selv formulerte revisjonismens innhold.

STUDENTENES KAMP HAR VEKKET MANGE

FRA "AUSTRALIAN COMMUNIST" .

På en måte er studentene den mest aktive politiske kraft i Australia i dag. Dette er et fenomen som gjør seg gjeldende over hele verden, og det er av enorm betydning.

Enhver kommunist, enhver marxist-leninist, enhver tilhenger av Mao Tse-tungs tenking, ønsker denne utviklinga velkommen av hele sitt hjerte. Unge mennesker er oppriktige, og de oppfatter virkeligheten korrekt. De er mye mer frie for humbug og korrupsjon enn eldre folk. Deres politiske aktivitet egger andre til politisk aktivitet. Den har vekket mange og vil vekke mange fler.

Det er ikke på noen måte for å trekke dette i tvil, tvertimot det er for å utvikle det videre, at marxist-leninister, tilhengere av Mao Tse-tungs tenking, fastholder den ledende rolle arbeiderklassen må spille i revolusjonær virksomhet. Arbeiderne utgjør den mest framskredne klasse i samfunnet, de er de mest disiplinerte, og de er direkte knytta til de mest framskredne produksjonsmidlene.

Det kan ikke bli noen proletarisk revolusjon uten proletariatet. Når han analyserte klassene i det kinesiske samfunnet sa Mao Tse-tung: "Sjøl om de ikke er særlig tallrike, representerer industriproletariatet Kinas nye produktiv-krefter. Det er den mest progresive klassen i det moderne Kina, og det har blitt den ledende kraft i den revolusjonære bevegelsen." (En analyse av klassene i det kinesiske samfunnet.) Dette blei skrivt mens proletariatet i Kina talte 2 millioner utav omlag 450 millioner. I Australia er situasjonen svært annerledes. Industriproletariatet utgjør i det minste 2 millioner i en befolkning på omlag 12 millioner, og det utgjør omlag 40 % av arbeidskrafta. Da har vi ikke regna med kontorfunksjonærer, akademikere og andre som på en eller annen måte er arbeidere. Over 80% av folket i Australia bor i byer. Tallet på bønder er omkring 300 000, og det samla antallet som arbeider på landsbygda er 500 000. I denne situasjonen er det lettere å innse arbeiderklassens betydning enn det var i Kina.

Men spørsmålet om arbeiderklassens ledende rolle er av grunnleggende betydning for revolusjonen. Å benekte dens ledende rolle, eller avvike fra målsetninga om proletariatets diktatur, vil si å skape en ikke-proletær ideologi.

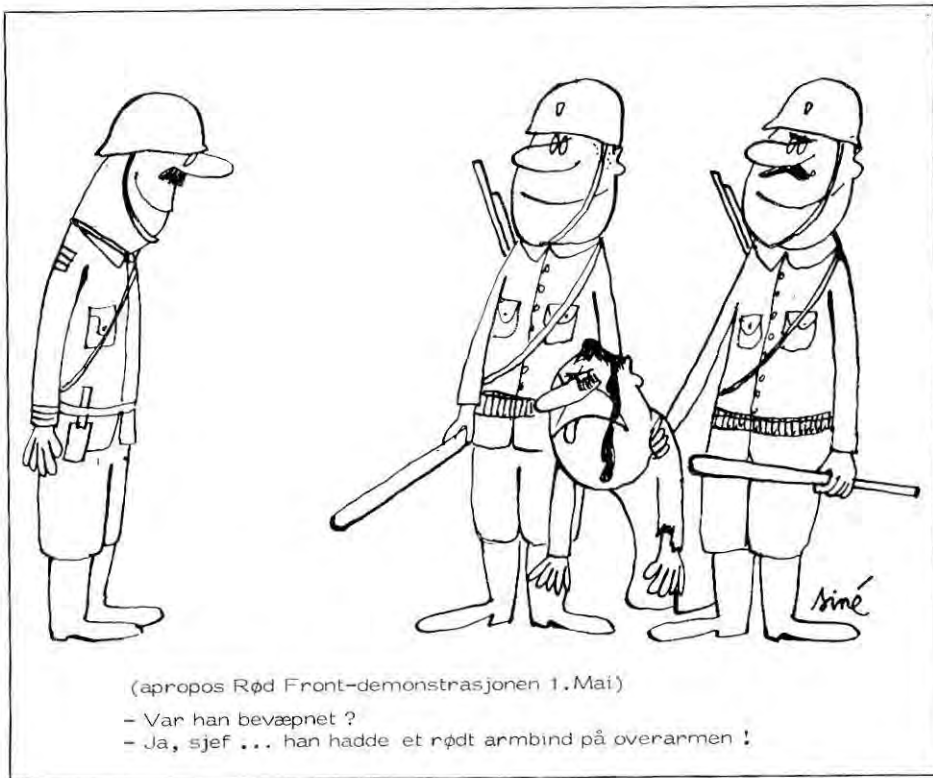
Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao Tse-tung har forklart og underbygd dette synet. Marxisme-leninismen, Mao Tse-tungs tenking, er ideologien for proletariatet og for proletariatets revolusjon. Disse geniene innafor marxismen undersøkte historia til alle samfunn. De avslørte klassekampen, og påviste klas-

sene i det kapitalistiske samfunnet. De viste at arbeiderklassen graver kapitalismen grav.

I et av sine tidligste skrifter sier Marx og Engels :

Proletariatet fullbyrder dommen som privateiendommen feller over seg sjøl ved at den skaper proletariatet, på samme måte som det fullbyrder dommen som lønnsarbeidet feller over seg sjøl ved at det skaper den fremmede rikdommen og dets egen nød.

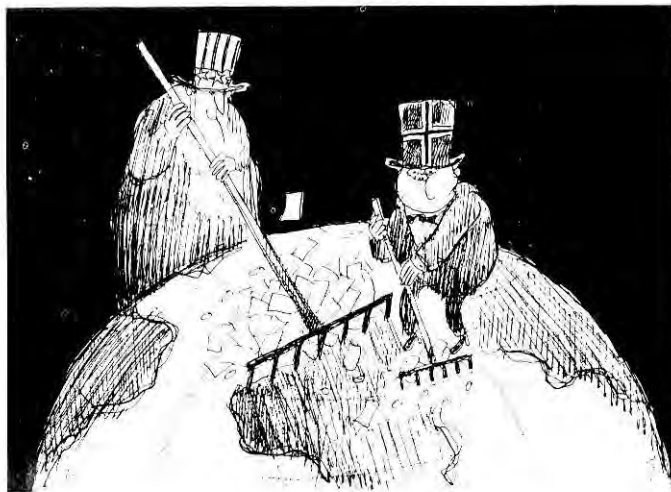
Når de sosialistiske forfattere tillegger

proletariatet denne verdenshistoriske rollen så skjer det på ingen måte, ..., fordi de regner proletarene for å være guder. Snarere tvertimot. Fordi abstraheringa fra all menneskelighet, til og med fra skinnet av menneskelighet, praktisk talt er fullført i det utviklede proletariatet, fordi alle det moderne samfunns livsbetingelser er sammenfattet i deres mest umenneskelige konsekvens i proletariatets livsbetingelser, fordi mennesket har tapt seg sjøl i proletariatet, og samtidig ikke bare vunnet den teoretiske bevisstheten om dette tapet, men også blir tvunget til umiddelbart å gjøre opprør mot denne umenneskeligheten gjennom den absolutt bydende nøden - nød-vendighetens praktiske uttrykk - som det ikke lenger går an å avvise og forskjønne, derfor kan og må proletariatet befri seg sjøl. Det kan imidlertid ikke befri seg sjøl uten å oppheve sine egne livsbetingelser. Det kan ikke oppheve sine egne livsbetingelser uten å oppheve alle det nåværende samfunns umenneskelige livsbetingelser som sammenfattes i dets situasjon. Det gjennomgår ikke forges arbeidets harde og stålsettende skole. Spørsmålet er ikke hva denne eller hin proletar, eller til og med hele proletariatet i øyeblikket forestiller seg

som mål. Spørsmålet er hva proletariatet er og hva det vil bli tvunget til å gjøre som en følge av denne væren. Dets mål og dets historiske handling er tydelig og uigjenkallelig tegnet opp for det i dets egen livssituasjon og i hele organiseringen av det nåværende borgerlige samfunn.

Lenin bygde videre på dette, spesielt i "Hva må gjøres", Hvor han forklarte hvordan sosialistisk bevissthet tilføres proletariatet fra "dannede representanter for de eiendomsbesittende klasser, intelligensen", og hvordan den sosialistiske bevissthet utvikler seg. Lenin utbygde teorien om arbeiderklassens ledende rolle og om proletariatets diktatur gjennom alle sine verker. Stalin forsvarte denne teorien, og Mao Tse-tung har utvikla den videre. Den har nådd sitt høyeste utviklingsstrinn gjennom de praktiske og teoretiske erfaringene fra den store proletariske kultur-revolusjonen i Kina. Den store proletariske kultur-revolusjonen har med stor styrke bekrefta og utvikla teorien om arbeiderklassens ledende rolle i den revolusjonære kampen og under proletariatets diktatur. Det er nettopp denne teorien revisjonistene har "avskaffa".

Forholdet mellom den norske og den amerikanske monopolkapitalen.

Men den var det viktigste stridsspørsmålet mellom formann Mao og Kinas Krustsjov. Proletariatets seier i Kina styrker marxismen-leninismen og viser at dens teorier er riktige.

Sjøløst tar også andre deler av folket del i revolusjonen, men for at deres deltakelse skal gi resultater, må de stå sammen med proletariatet.

Lenin viste hvordan livsvilkåra for proletariatet nødvendigvis fører til be-sluttsomhet og disiplin blant arbeiderne. Han satte disse egenskapene opp mot tilbøyelighetene til "slendrian" som er så vanlig blant de "dannede".

"Denne slendrian, denne skjodesløshet, uordentlighet, unøyaktighet, dette nervøse hastverket, denne tilbøyelighet til å gi seg i kast med alt mellom himmel og jord uten å fullføre noe som helst, er typisk for de "dannede". Den skyldes på ingen måte at de er udugelige av natur, enda mindre at de er ondssinnede. Den er et resultat av deres livsvaner, deres arbeidsforhold, deres overtrøtthet, det unormale skillet mellom ånds-

arbeid og kroppsarbeid osv." (Lenin: "Hvordan skal kappestriden organiseres.")

I den kinesiske revolusjons praksis har Mao Tse-tung utvikla denne forståelsen og anvendelsen av den til et høyere trinn. Når vi studerer det stoff som foreligger om proletariatets revolusjon i Kina, vil vi derfor skaffe oss svært verdifull lærdom om disse spørsmåla.

Det følger av dette at studentopprørerne i Australia må streve for å forene seg med proletariatet. De har fått en del erfaringer i dette. Men hvis de vil unngå å visne og dø som revolusjonære (som så mange studentopprørere har gjort før dem i Australia), må de finne fram til nye måter å forene seg med arbeiderne på. Det krever initiativ, mot til å handle, til prøve seg fram, til å eksperimentere. Formelle kontakter med fagforeningene og fagforeningsledere kan være til nytte, men mye viktigere er det å få kontakt med arbeiderne og deres liv og arbeid i fabrikkene. Studenter og arbeidere har et stort ansvar for å få løst dette spørsmålet.

bo gustafsson:

rosa luxemburg

"En ørn kan nok ofte fly lavere enn ei høne, men ei høne kan aldri stige til ørnens høyder. Rosa Luxemburg tok feil i spørsmålet om Polens uavhengighet; hun tok feil i 1903 i vurderinga av mensjevismen; hun tok feil i teorien om kapitalens akkumulasjon; hun tok feil i juli 1914 når hun sammen med Plechanov, Vandervelde, Kautsky m.fl. gikk inn for bolsjevikenes sammenslutning med mensjevikene; hun tok feil i sine fengslsskrifter i 1918 (hvorved hun for en stor del korrigerte sine feil da hun ble løslatt i slutten av 1918 og begynnelsen av 1919). Men til tross for disse feil var hun og forblir hun en ørn."

V.I.Lenin

Det er nå et halvt århundre siden Rosa Luxemburg (1870 - 1919) levde og virket. Ved siden av Lenin var Rosa Luxemburg 2. Internasjonals ledende marxistiske revolusjonær. Liksom Lenin opplevde hun den marxistiske arbeiderbevegelsens første store splittelse, hun deltok aktivt i den indre partikamp som gikk foran splittelsen - der hun var med i den marxistiske venstrefløyen innen det tyske sosialdemokratiske partiet - og hun var også med på å bygge opp en internasjonal av nye partier etter at den 2. Internasjonen, overvundet av småborgerlig opportunnisme, parlamentarisk kretinisme og imperialistisk sjåvinisme, ble forvandlet til - "luktende lik". Alt før Lenin utarbeidet teorien om imperialismen hadde Rosa Luxemburg angrepet samme problem og presentert en del av løsningen i to svare tankeblokker ("Die Akkumulation des Kapitals. Ein Beitrag zur ökonomischen Erklärung des Imperialismus", Berlin 1913 og "Die

Krise der Sozialdemokratie", Zürich 1916). Med Lenin hadde Rosa Luxemburg også det til felles at hun av historien ble tildelt rollen som leder av en proletarisk revolusjon. Riktig nok sluttet den tyske novemberrevolusjonen 1918 med nederlag for den tyske arbeiderklassen, mens Lenin og bolsjevikenes parti i Russland førte sin revolusjon til seier. Nederlaget forklares ikke bare av objektive vanskeligheter, men også av subjektive brister, hvor bl.a. organisasjonsspørsmålet, nasjonalitetsspørsmålet og bondespørsmålet utgjorde Rosa Luxemburgs og de tyske marxisters blinde flekker. Men til tross for dette og til tross for nederlaget var revolusjonen på lang sikt et seierrikt nederlag. Som Rosa Luxemburg selv ofte påpekte, er arbeiderklassens vei til seier bestrødd med nederlag, det ene større og mer dundrende enn det andre. Men dette er klasskampens og den sosialistiske revolusjonens lov: uten nederlag er seier umulig og jo større nederlag, jo større seire. Rosa Luxemburg innså kampens nødvendighet og hun vedsatte den. Derfor kunne hun i revolusjonens ildskjer bekjenne som Ulrich von Hutten en gang gjorde:

"Jeg angrer den time, da jeg ikke bar harnisk!
Jeg angrer den dag, som ikke ga meg sår!
Jeg angrer - jeg strør aske i mitt hår -
at jeg ikke ennå sterkere trodde på seieren!
Jeg angrer at jeg bare en gang ble lyst i bann!
Jeg angrer, at jeg ofte kjente frykt for menneskene!
Jeg angrer - jeg bekjenner med knust hjerte -
at jeg ikke var tre ganger så modig!"

Denne innstillinga hadde ingenting med de småborgerlige sosialistenes engstelse og skrekk for revolusjonens hammer-slag å gjøre. Den var heller ikke grunnlagt på noen slags "revolusjonsromantikk", selvom Rosa Luxemburgs rike personlighet rommet både romantikk og fantasi. Rosa Luxemburg visste av praktisk og teoretisk erfaring at store historiske framsteg måtte kjøpes med store offer, og at ethvert forsøk på å gå utenom denne sanhet var illusorisk og bedragerisk. Som Marx sa hun til arbeiderklassen: "Dere må gå igjennom 15, 20, 50 år med innbyrdes krig mellom folkene, ikke bare for å forandre forholdene uten for å forandre dere sjøl og sette dere istand til å utøve det politiske herredømme."

Under og etter novemberrevolusjonen forvrengtes imidlertid Rosa Luxemburgs revolusjonære innstilling av de tyske junkernes, kapitalistenes og regjeringssosialdemokratenes propagandamaskineri. Hun blei framstilt som revolusjonens blodstenkte furie, og for henne skulle den revolusjonære vold ha vært noe annet enn et instrument for arbeiderklassens frigjøring. Dette vrengebilde tjent i revolusjonsmånedene 1918/19 en viktig funksjon: den hadde til hensikt å skape den rette lynsjstemning blant det kontrarevolusjonære pakk, som hadde som oppgave å myrde revolusjonens ledere. Men vrengebildet hadde ingenting med Rosa Luxemburgs personlighet å gjøre. Hun var som revolusjonær en ridder uten frykt, men også uten klander. Nettopp fordi hun var uten frykt, var hun farlig for de herskende klassene og måtte klandres. Den skjebnen deler Rosa Luxemburg med alle store revolusjonære.

Ensidig, og derfor gal, er også den helt motsatte oppfatning som oppsto i forbindelse med at Rosa Luxemburgs fengselsbrev ble publisert fra og med 1920-årene. Riktignok viser brevene en meget viktig side av Rosa Luxemburgs personlighet: hennes varme, gavmildhet og inderlighet, hennes medfølelse med alt levende og lidende, hennes løsslupne humor. Hvem kan uten rørelse lese brevet (6. juli 1917) til Hans Diefenbach? Eller det brev (16. februar 1917) til Mathilde Wurm der hun slutter alt levende til seg:

"Hva mener du med de spesielle jødelidelsene? De stakkarls ofrene på gummiplantasjonene i Putumayo og negrenes i Afrika, som europeerne spiller mellom seg som baller, står meg like nært. Husker du ennå ordene i generalstabens Store verk om Trothas Kalaharifelttog: "...Og de døendes

rallinger, de tørstendes vanviddsskrik ga gjenlyd i uendelighetens høye stillhet." Akk, denne "uendelighetens høye stillhet", der så mange rop der bort uten å bli hørt, den lyder så sterkt i meg at jeg ikke har noen spesiell krok tilovers i mitt hjerte for ghettoen: jeg føler meg hjemme overalt i verden hvor det finnes jord og fugler og mennesketårer."

De harde fengselsårene preget nødvendigvis hennes sinn - mer enn hun tillot seg å vise sine venner og kamerater - og lokket fram en spesiell side av hennes personlighet. Revolusjonæren Rosa Luxemburg har gjennom det en tendens til å forsvinne bak bildet av den sarte kunsterinnen, den sensitive kvinnen. Men i sitt vesen var Rosa Luxemburg først og fremst kritiker og revolusjonær. Derfor kommer vi der virkelige Rosa Luxemburg nærmest når vi tar del i hennes kritikk og polemikk. I den feirer hennes skånselsløse ironi triumfer som for alltid vil høre med til den klassiske revolusjonære litteraturens og talerkunstens historie. Hvor ille tilredt - intellektuelt og moralsk - forlater hun ikke til slutt Eduard Bernstein, etter å ha angrepet ham side opp og side ned i sitt strids-

skrift "Sosiale reformer eller revolusjon?":

"Bernsteins rettferdigere fordeling skal altså realiseres i kraft av menneskets frie, av den økonomiske nødvendigheten ubundne vilje, eller rettere sagt, ettersom viljen selv bare er et instrument, i kraft av innsikt i rettferdigheten, i kraft av rettferdighetens idé.

Da har vi altså kommet fram til rettferdighetsprinsippet, dette gamle øk som alle verdensforbedrere har ridd omkring på i årtusener i mangel av sikre, historiske befordringsmidler, denne skranglete Rosinante som alle historiens Don Quichoter red ut på for å reformere verden, for til sist å komme hjem med et blått øye som eneste resultat."

Rosa Luxemburgs karakteriseringskunst nådde et høydepunkt av uovertruffet politisk ironi og litterær slagkraft i det flygeblad som hun forfattet i fengselet 1916, "Hundepolitikk", i anledning av at borgerlige og sosialdemokratiske undersetter i den tyske riksdagen hadde opphevet Karl Liebknechts parlamentariske immunitet. Bernsteins partikamerat og revisjonistiske meningsfelle Eduard David ytret ved det tilfellet med med hentydning til Karl Liebknecht: En hund som gjør, biter ikke! Rosa Luxemburg ga det velfortjente svaret:

"En hund er den som slikker støvlene til de herskere som i årevis har sparket ham.

En hund er den som, iført beleirings-tilstandens munnkurv, lovrer glad og stirrer militærdiktaturets herrer i øynene, på samme tid som han ydmykt gnedrer om nåde.

En hund er den som gjør på en fengslet, fraværende person og på den måten tjenestegjør som retriever for dem som for tiden har makten.

En hund er den som på regjeringens kommando fornektet hele sitt partis fortid, alt som har vært hellig for ham i et helt liv, for å spytte på det og trampe det ned i skitten.

Hunder er og forblir David, Landsberg og kompani. Og de kommer sikkert til å få sine velfortjente spark av den tyske arbeiderklassen når oppgjørets time kommer."

På slutten av 1800-tallet, da de moderne europeiske arbeiderbevegelsene allerede hadde oppstått på et mer eller mindre uttalt marxistisk grunnlag, kom det innen den samme arbeiderbevegelse opp en al-

men antirevolusjonær strømning, hvis teori og målsetting ble sammenfatta av den tyske sosialdemokraten Eduard Bernstein i dennes revisjonistiske hovedverk, "Sosialismens forutsetninger og sosialdemokratiets oppgaver" (1899). Revisjonismen satte spørsmålstegn ved den revolusjonære sosialismens - marxismens - grunnleggende prinsipper og politiske målsetting. Det sentrale i revisjonismen var at den fornektet nødvendigheten av og muligheten for en sosialistisk revolusjon. Arbeiderklassen skulle ikke strebe etter å utnytte kapitalismens økonomiske, politiske og militære kriser - dissos eksistens ble t.o.m. fornektet - til å styrte den herskende kapitalistklassen, knuse det bestående kapitalistiske statsapparatet og opprette sin egen stat - proletariatets diktatur - for så med dette som instrument å avskaffe klassesamfunnet og erstatte det med et klasseseløse sosialistiske samfunnets økonomi, politikk og kultur. I stedet skulle arbeiderklassen ifølge revisjonistene akseptere det kapitalistiske klassesediktaturet i dets borgerlig-parlamentariske form, dvs. nåye seg med å delta i de allmenne valgene samt bedrive kommunalpolitikk og kooperativ og faglig virksomhet for derigjennom - ble det sagt - suksessivt å utvide arbeiderklassens stilling og uten noen voldelig revolusjon "vokse inn" i sosialismen. At denne reformistiske taktikk, som alt for første verdenskrig preget de fleste sosialdemokratiske partier, tvertimot førte til at sosialdemokratiet "vokste inn" i det kapitalistiske systemet, ble til slutt bekræftet når første verdenskrig og dens ettervirkninger ledet sosialdemokratiet fram til regjeringsposisjon. Fra å ha vært et revolusjonært arbeiderparti innstilt på å styrte det kapitalistiske klassesamfunnet ble det forvandlet til en borgerlig reformbevegelse innstilt på å forvalte dette samfunnet.

Det Rosa Luxemburg behandler i sin kritikk av revisjonismen er nettopp bakgrunnen for, karakteren og konsekvensene av denne utviklinga. Krittikkens aktualitet forklares av emnets aktualitet. Revisjonismen inn i en arbeiderbevegelsen er et mer eller mindre permanent fenomen. Den består like lenge som dens ytterste årsak og betingelse, det borgerlige samfunnet, består. Selv om den framskridende verdensrevolusjonen suksessivt fjerner revisjonismens utbredelsesmuligheter, øker revisjonismen samtidig i intensivitet nettopp ved at dens virkningsradius minsker. Denne prosess er like naturlig som at kapitalismens tendens

til imperialistisk aggresjon og fascisme vokser i takt med at det settes spørsmålsteget ved kapitalismens eksistens.

Til tross for at revisjonismen alltid har gitt seg ulike uttrykk under ulike historiske perioder, så har dens innerste karakter forblitt uforandret, nemlig dens opposisjon mot den sosialistiske revolusjonen. Men t.o.m. de konkrete uttrykk for denne opposisjonen er langt mindre varierte enn man skulle tro, i hvert fall når det gjelder revisjonismens teori (den revisjonistiske praksis derimot er like mangfoldig som virkeligheten selv). En sammenlikning mellom revisjonismen før første og etter andre verdenskrig er i seg selv meget givende. Da som nå ble den båret oppe av en eksepsjonelt lang høykonjunktur, som tilfeldigvis mildnet kapitalismens konflikter og avfødte illusjoner om en krisefri kapitalisme. Da som nå hadde revisjonismen fotfeste innen de offisielt revolusjonære partiene. Da som nå ble revisjonismen iblant bekjempet av de offisielle partiinstanser i ord - og praktisert i sak. Da som nå ble revisjonismen båret oppe av et korrupt skikt av funksjonærer og stortingsmenn, mens marxismen ble framholdt av revolusjonære arbeidere og intellektuelle. Da som nå gjaldt hovedspørsmålet proletarietets diktatur og den sosialistiske revolusjon. Da som nå førte revisjonistene fram reformer ("strukturreform") som alternativ til den sosialistiske revolusjonen. Da som nå proklamerte revisjonistene sin forbeholdsløse oppslutning om det borgerlige demokrati som ble opphøyd til demokrati generelt. Da som nå ansåes "det politiske demokrati" å være realisert i og med den alminnelige stemmeretten, slik at bare "det økonomiske demokrati" skulle gjenstå. Da som nå ble arbeiderklassens ø k o n o m i s k e kamp (økonomisme) i motsetning til dens politiske, tildelt avgjørende betydning for sosialismens realisering (statsdrift, kooperasjon og bedriftsdemokrati), hvorigjennom man unngikk det avgjørende - men for småborgeren ubehagelige - spørsmålet om staten og proletarietets diktatur. Da som nå baserte revisjonistene sin politikk ikke på kapitalismens objektive motsetninger og den derav framvoksende klassekamp, men derimot på abstrakte rettsforestillinger og "sosialistiske vurderinger", sammenfattet i den borgerlige revolusjonens paroler frihet, likhet og brorskap. Da som nå ringekattet revisjonistene teori i det hele tatt og avskydde revolusjonær teori som pesten. Da som nå betegnet revisjo-

nistene det marxistiske venstre som "revolusjonsromantikere", "voldsdyrkere", "kuppmakere" osv. I og med at ledelsen av verdensrevolusjonen gikk over fra det tyske til det russiske proletariat, ble det en tvingende nødvendighet selv for den vesteuropeiske arbeiderklassen å nyttiggjøre seg erfaringene til de russiske revolusjonære. Men det varte ikke lenge før revisjonistene fant på en betegnelse på de revolusjonære som tjente til å mobilisere en passende dose sjåvinisme og rasefordommer hos småborgerne: de kalte dem "våre russere". Hvor tvers i gjennom passende og historisk berettiget er det derfor ikke at de nåværende revisjonister kaller de nåværende revolusjonære - "våre kinesere"?

Rosa Luxemburg tok opp alle disse sentrale punkter. Hun hånet revisjonistene for deres løse, liberale teorier: "Er det alt dere har å komme med? Ikke engang et fragment av en ny tanke! Ikke en eneste tanke som ikke allerede før årtier siden ble trampet ned, knust, hånet og tilintetgjort av marxismen!" Hun viste hvordan revisjonistene omgikk spørsmålet om statens klassefunksjon, bl. a. ved å smugle inn termen "samfunnet" der det for sto "staten". Hun gjorde det klart at revisjonismen i begynnelsen var nødt til å bekjempe marxismen i marxismens tegn: "enhver ny retning i teoriens og politikens utviklingshistorie tilpasser seg i begynnelsesstadiet til den opprinnelige retningen, selv om den i sin kjerne er diametralt motsatt til denne. Den nye retningen antar de former som alt finnes og taler det språk som ble talt før. Med tiden vokser den nye kjernen fram av det gamle skallet, og den nye retningen finner egne former og et eget språk! Hennes karakteristikk av den daværende revisjonismes innstilling kunne vært hentet fra dagens debatt: "partiet skal ikke innstille seg på å overta den politiske statsmakten, men på å forbedre arbeiderklassens stilling og på å gjennomføre sosialismen gjennom en gradvis utvidet kontroll over samfunnet, hvorved fagforeningsprinsippene bør realiseres skritt for skritt. Sosialismen skal altså ikke gjennomføres under en sosial og politisk krisetilstand." Hun analyserte og kritiserte forestillingen om den sosialistiske revolusjon som resultat av et parlamentarisk omvalg. Hun slo fast forskjellen mellom revolusjonær kamp, der reformene framkommer som et biprodukt av kampen for et nytt samfunn, og den småborgerlige reformisme, der reformer innen ram-

forts. s. 9

GJENOPPRETTING AV LIVEGENSKAPET MÅ ALDRI FINNE STED!

EN TIBETANSK BONDE FORTELLER

Vi, de 1 millioner frigjorte livegne i Tibet har satt i sving en ny stor bølge i massebevegelsen for skapende studium og anvendelse av Mao Tse-tungs tenking. Samtidig utvider vi den revolusjonære massekritikken og avvisinga av toppfigurer innafor partiet som har slått inn på den kapitalistiske vei. Vi må aldri tillate Liu Shao-chi's komplott for å gjenopprette kapitalismen å lykkes, og vi vil absolutt ikke tillate gjenopprettinga av det onde føydale livegenskapet!

Formann Mao, den store leder for folk av alle nasjonaliteter i Kina, reddet oss livegne og slaver, som hadde vært undertrykt i generasjoner, fra de største lidelser, og ledet oss til å slå inn på den sosialistiske veien til bedre kår for alle. Formann Mao lærer oss: "...en spredt, individuell produksjonsmåte danner det økonomiske grunnlaget for føydalstyret og holder bøndene nede i konstant fattigdom. Den eneste måten å endre den på, er å sette i verk ei gradvis kollektivisering." Men den store renegaten Liu Shao-chi og hans agenter i Tibet gikk inn for politikken med såkalt "stabilisert utvikling", som tok sikte på å bevare individuell eiendomsrett for lang tid

framover, og å videreutvikle individuell økonomi. Forgjeves forsøkte de å utvikle kapitalismen og gjenopprette det føydale livegenskapet på landsbygda i Tibet etter den demokratiske reformen, og dermed føre oss slaver og livegne som nettopp var blitt frigjort, tilbake til den ytterste elendighet.

Under ledelse av formann Mao styrtet vi livegne og slaver det mest reaksjonære, mørkeste, mest barbariske og ondskapsfulle føydale livegenskap, og gjennomførte den demokratiske reformen i 1959. Land, jakokser og sauer blei fordelt blant oss, og vi satte i gang rørsla for gjensidig hjelp og samarbeid. Som i alle de andre delene av Tibet, gjorde vi i Chiepa kommunen kraftanstrengelser for å danne gjenger for gjensidig hjelp og produksjonen gikk opp. De frigjorte livegne bygde sitt nye liv med stor entusiasme.

I 1961, mens vi kjempet oss fram langs den revolusjonære vei som formann Mao hadde pekt ut, satte Liu Shao-chi iverk en landsomfattende kampanje for at folk skulle arbeide på egen hånd, han slo til lyd for gjeninnføring av individuell økonomi, og gjorde anstrengelser for å

gjenopprette kapitalismen. Han utarbeida en reaksjonær politikk om såkalt "stabilisert utvikling" for Tibet, som gikk ut på at i fem år fra 1961 skulle det ikke gjøres noen forsøk på å sette i gang ei sosialistisk omforming av samfunnet på å opprette ko-operativer for bønderne, ikke en gang på eksperiment-basis, og slett ikke på å opprette folkekommuner. Det denne politikken gikk ut på, var å "stabilisere" systemet med eiendomsrett for enkeltpersoner.

Liu Shao-chis agenter i Tibet fulgte opp denne reaksjonære politikken ved å sette fram 26 "konkrete" politiske forslag". De krevde: "Felleseiendom som tilhører lagene for gjensidig hjelp skal fordeles blant medlemmene i laget. De ko-operativer som allerede er danna, skal omgjøres til lag for gjensidig hjelp, og ingen ko-operativer skal opprettes i de neste fem åra." De gikk også inn for frihet til å ansette arbeidskraft

såkalt frittutleie av land, og fri vareomsetting. Til sjuende og sist tok alt dette sikte på å hindre den sosialistiske omforminga av jordbruket og å sabotere den sosialistiske revolusjonen på landsbygda i Tibet.

Som en følge av dette blei de 8 lagene for gjensidig hjelp i vår kommune, Chiepha, tvunget til å dele seg opp i mer enn 20 små grupper. Den kollektive eiendommen til lagene for gjensidig hjelp, slik som husdyr, jordbruksredskaper og reservelagre blei fordelt til de enkelte husholdningene med makt. Spekulasjoner med stor-oppkjøp av jordbruksprodukter og svardebørs økte voldsomt i omfang. Noen husholdninger med sterk økonomi trakk seg ut av de opprinnelige lagene for gjensidig hjelp, og dannet sine egne "lag for gjensidig hjelp". De fattige livegne og slaverne som ikke hadde produksjonsmidler blei på denne måten pressa ut, og de blei utsatt for utbytting enda en gang.

Alle disse faktiske opplysningene viser at Liu Shao-chi's politikk med "stabilisert utvikling" var en tvers igjennom kontrarevolusjonær, revisjonistisk politikk, som tok sikte på å angripe og undertrykke oss fattige livegne og slaver, og å hjelpe godseierne og deres løpegutter

Barn av frigjorte livegne studenter
Sittet fra Formann Mao.

med å gjenopprette det føydale livegneskapet. Formann Mao sier:

"Vi må forlite oss på at bondemassene er villige til å marsjere fram på sosialismens vei steg for steg og under partiets ledelse."

"Massene er i besittelse av en potensielt uuttømmelig begeistring for sosialismen."

Formann Mao har virkelig gitt uttrykk for hva vi fattige livegne mener, og vi er fast bestemt på å slå inn på sosialismens vei, som formann Mao har pekt ut for oss. Da Liu Shao-chi og hans agenter satte i sving kampanjen for at folk skulle handle på egen hånd på landsbygda i Tibet, fortsatte vi 12 familier frivillig å stå i laget for gjensidig hjelp. Medlemmene av laget sa bestemt: "Vi står under ledelse av formann Mao og Kommunistpartiet. Så lenge vi følger formann Maos lære, står sammen og driver gjensidig hjelp, vil det ikke finnes noen vansker vi ikke kan overvinne. Vi vil absolutt kunne drive laget godt." Vi fulgte formann Maos læresetning: "Organiser dere", og var fast bestemt på å fortsette i laget og overvinne alle vanskeligheter. Derfor holdt vi fram med å drive laget for gjensidig hjelp, og brakte i hus en god avling det året.

Men klassefiendene bøyde seg ikke for nederlaget, de prøvde fortsatt å hindre oss i å følge den sosialistiske vei. Vi hadde en grenseløs tiltro til sosialismen, og ba flere ganger høsten 1963 partikomiteen for fylket om tillatelse til å opprette en folkekommune. Den håndfull av folk i partiet i Tibet som hadde slått inn på den kapitalistiske vei, nekta ikke bare å gå med på kravet vårt, de satte også i verk mange tiltak for å dempe og undertrykke vår begeistring for å følge den sosialistiske vei. Slik stoda var, kunne vi bare holde fram med å drive laget for gjensidig hjelp.

Etter en oppbyggingsperiode med hardt arbeid kunne laget vårt høste rikelige avlinger flere år på rad. Laget utviklet seg svært fort. Det var stor auke i felleslagrene og i mengden av produksjonsmidler som lagets medlemmer eide i fellesskap. Medlemmenes utkomme blei også sterkt forbedra. Laget vårt blei seinere kalt "Tibets Tachai", og viste veien for de en million frigjorte livegne. Som et resultat av sterke krav og besluttsom kamp fra bøndene i hele kommunen, blei det i juni 1966 oppretta en folkekommune i Chiephakommunen. Dette var en stor seier for formann Maos revolusjonære linje! Den forbryterske planen til Liu Shao-chi og hans agenter om å hindre oss i å slå inn på sosialismens vei hadde lidd et fullstendig nederlag.

I løpet av den store proletariske kultur-revolusjonen, som er av enorm betydning, fulgte alle de frigjorte livegne i kommunen formann Maos lære, og tok aktivt del i kampen. Dette gjelder alle fra barn på ti år til gamle folk på sytti-åtti år. Med stor styrke gjennomførte vi formann Maos store revolusjonære slagord om at "det er viktig å gjøre opprør mot de reaksjonære". Vi gikk til stormangrep mot enke-renegaten Liu Shao-chi og hans agenter i Tibet. Dette styrket igjen vår beslutning om å følge formann Maos revolusjonære linje og å marsjere fram langs sosialismens vei.

Vi, bøndene i hele kommunen, har satt igang et bredt og dyptpløyende nytt opp-sving i skapende studium og anvendelse av formann Maos verker. Bilder av formann Mao finnes i hvert hjem, og vi kan alle syngje sitater fra formann Mao som det er satt musikk til. Studium av formann Maos verker er nå blitt det aller viktigste for oss frigjorte livegne, for hver eneste en av oss. Hver produksjonsbrigade i kommunen har satt igang studie-grupper i formann Maos tenking. Vi framholder: "Formann Mao er den røde sol i våre hjerter. Mao Tse-tungs tenking er livsnerven for oss frigjorte livegne, og formann Maos revolusjonære linje er det faste holdepunkt i våre liv."

Vi fulgte formann Maos oppfordring om å "fremme revolusjonen og øke produksjonen", og utøvde massekritikk og for-dømmelse av den kontrarevolusjonære revisjonistiske linja som den store renegat, forræder og uslingen Liu Shao-chi hadde satt fram. På denne måten forbedra vi produksjonen ytterligere, og høsta rikelige avlinger i tre år på rad.

Bøndene i kommunen lever mye bedre nå enn den gangen vi bare hadde lagene for gjensidig hjelp, og vi har enda større overskudd av korn. De bøndene som tidligere var lutfattige, har nå bygd seg nye hus, og største delen av bondehusholdningene har penger i banken.

Den kvasse striden mellom de to klassene, de to veiene, og de to linjene som har rast de siste åra på landsbygda i Tibet, er et levende bevis for formann Maos læresetning: "Densom ikke sosialismen seier på landsbygda, vil kapitalismen visseilig gjøre det." Vi er fast bestemt på å utøve dyptgående og gjennomgripende kritikk av politikken med såkalt "stabilisert utvikling", som tok sikke på å gjenopprette det føydale livegenskapet og kapitalisme, og av den kontrarevolusjonære revisjonistiske linja som Liu Shao-chi og hans agenter i Tibet har gått inn for. Vi har fullstendig uteleitet deres skadelige innflytelse. Vi må la Mao Tse-tungs tenking vinne fram på alle områder.

I en leder i OPPBRUDD nr. 1/1969 angriper Roald Aune PAX' utgivelsespolitikk, og konstaterer at PAX FORLAG "aldri har nådd slike høyder som Rosa Luxemburg". Vi er enig med ham i dette. Vi er også enig i at de tyske forlag Aune nevner, Neue Kritik, Rowohlt, Pahl-Rugenstein, Suhrkamp og Europäisches Verlagsgesamt har utgitt langt flere bøker av betydning for den revolusjonære bevegelse enn PAX har gjort. Helt rettferdig er det imidlertid ikke å sammenlikne over landegrensene på denne måten – Tysklands revolusjonære studenter har nok også utrettet en smule mer enn sine sosialistiske brødre i SUF-stud. Norge er ikke det samme som Tyskland.

Når derimot Aune hevder at PAX ikke har "gitt ut ett verk av betydning for sosialistisk teori", kan det være grunn til å minne om hva som står på våre lister: Che Guevaras "Gerilja" og "Dagbok", Karl Marx' "Samfunn og frihet", Jean Paul Sartres "Politiske skrifter", Régis Debrays "Revolusjon", Franz Fanons "Jorden fordømt", Herbert Marcuses "Det en-dimensjonale menneske". Det er mulig at Aune mener disse bøker er uten betydning for hans sosialistiske teori, men det la seg vel neppe nekte at disse bøker har hatt avgjørende betydning for de revolusjonære strømninger særlig blant studenter i Europa i de siste 5 år. På våre lister står også en rekke andre titler som har hatt liknende betydning – Carmichael og Hamiltons "Black Power", John Gerassis "Latin-Amerika", Bahman Nirumands "Persia", Hannah Arendts "Eichmann i Jerusalem", for å nevne noen. (I parentes: Sinés "Satire", som OPPBRUDD har tatt flere illustrasjoner fra til nr. 1/1969, er utgitt av PAX). Aune kan hevde at dette ikke er sosialistisk teori, men vil han hevde at disse bøker ikke "bidrar til reell kamp mot uengasjert radikalisme"?

Vi ønsker dem til lykke som vil gi PAX konkurranse – enten de står ved stensilmaskinen eller på annen måte søker å lage "noe bedre enn PAX". Vi ønsker ikke, og kan ikke gjøre krav på noen enerådende posisjon som venstreorientert forlag i Norge. Men det kan neppe tjene noen hensikt å lukke øynene fullstendig for den del av PAX' utgivelser som har reell betydning for norske sosialister. På vår vårliste står en anti-imperialistisk årbok, "Solidaritet", Cohn-Bendits "Den senile kommunismen" og Rosa Luxemburgs "Jeg er, jeg var, jeg blir". Den som overser disse, skader ikke PAX, men seg selv.

Tor Bjerkmann

PAX benytter seg av lederartikkelen i OPPBRUDD nr. 1 til å komme med tekstreklame, for forlaget generelt, og enkelte bøker spesielt. Hovedargumentet fra OPPBRUDD mot PAX, at PAX' utgivelsespolitikk i dag er den samme som da forlaget startet sin virksomhet for noen år tilbake, forblir ubesvart. Ingen har krevet av PAX at de skulle nå samme nivå som de nevnte tyske forlag, vi bare anklager PAX på politisk grunnlag i og med at de aldri har utgitt ei bok skrevet av en marxist. Det har de tyske forlag sett seg politisk i stand til. Hverken "den unge Marx", Debray eller J.P. Sartre er for annet enn akademiske klovner å rekne når de stikker hodet fram fra aborter og kentauren. PAX markedsfører da også sine bøker gjennom borgelige organer. Hvilket er bare naturlig. Poesi, Pax og Revolte. Jo, dét skal det bli revolusjon av!

AUF - DVASK TILSKUER TIL KLASSEKAMPEN

En av de viktigste og mest utfordrende oppgavene i en klassekamp er å etablere et felles skille mellom oss og dem. Dette er ikke en enkel oppgave, men en nødvendighet for å kunne mobilisere og motivere til en felles kamp.

I en klassekamp er det viktig å etablere et felles skille mellom oss og dem. Dette er ikke en enkel oppgave, men en nødvendighet for å kunne mobilisere og motivere til en felles kamp.

1. AUF - KLASSEKAMPEN

AUF har i de senere år blitt en viktig aktør i klassekampen. Dette er ikke en enkel oppgave, men en nødvendighet for å kunne mobilisere og motivere til en felles kamp.

En av de viktigste og mest utfordrende oppgavene i en klassekamp er å etablere et felles skille mellom oss og dem. Dette er ikke en enkel oppgave, men en nødvendighet for å kunne mobilisere og motivere til en felles kamp.

En av de viktigste og mest utfordrende oppgavene i en klassekamp er å etablere et felles skille mellom oss og dem. Dette er ikke en enkel oppgave, men en nødvendighet for å kunne mobilisere og motivere til en felles kamp.

Den ulike rekrutteringskonferansen gir utslag i selve arbeidsstilen i AUF, - heilt ned på grunnplanet. De medlemmene som er vervet på politiske premisser er gjerne de mest aktive folka. Det er gjerne de som sitter i lags- og distrikts-lags-styrene. Dette har to konsekvenser: (1) De politiske interesserte folka bruker all sin tid til å administrere daukjøttets fritids-behov, og (2) Alle politiske beslutninger må finne sted gjennom en manipulatorisk og byråkratisk beslutningsmåte: Dansegjestene må lures med på ting de verken er enig eller interessert i. Disse to konsekvensene fører med seg en tredje: Politiske vedtak - samme hvor fine de ser ut, - fører aldri til noen praksis. Dansegjestene i AUF stemmer ikke mot på møtene, - de stemmer i mot ved ikke å sette vedtaka ut i livet. Resultatet er at AUF's organisasjon utmerker seg især ved en ting: Dens ineffektivitet.

Denne arbeidsstilen på grunnplanet avspeiler seg på topp-plan. Trass i at arbeidsstilen formelt skal være en slags demokratisk sentralisme avgjøres alle ting gjennom orming og manipulering. Denne orminga er det ingen som setter spørsmålsteget ved: Det er jo nettopp denne orminga som gjør at AUF kan avgrense seg fra Noregs Ungdomslag.

Orminga materialiserer seg i form av "debatt"- og "samtaleopplegg", "skreddersydde møteopplegg" o.likn. der i sannhet "skreddersydde" synspunkter kommer til uttrykk. De fleste vedtak av betydning besluttes i sentralsyret (eller i s.k. kontormøter) uten debatt i organisasjonen. Eksempler er f.eks. alle mulige utredninger, "statsbudsjettforslag", Vietnambevegelser o.l.

Alt i alt avspeiler AUF en grad av byråkratisk og ineffektiv sentralisering som trolig sakner sidestykke i Norge. Det er denne arbeidsformen som i dag er iferd med å sende AUF på skraphaugen.

2. Litt om AUF's siste landsmøte:

Mange "gode" mennesker (bl.a. Larsen i "Friheten" og Gustavsen i "Orientering") har følt seg oppløftet etter AUF's siste landsmøte. Og grunnen: Først og fremst det "fine" NATO-vedtaket.

Om dette vedtaket er det flg. å si: (1) Det forutsetter en utvikling mot s.k. "alleuropeiske" sikkerhetsorganer som en erstatning for NATO, - at revisjonister og imperialister skal "gå sammen". (2) Det er basert på en reaksjonær "sikkerhetspolitisk" Pentagon-tenkning der ting som "sikkerhetsbehov" og "sikkerhetspolitiske vakuum" antas å danne grunnlaget for politisk og militær utvikling. Vedtaket bygger altså ikke på noen forståelse av imperialismens vesen eller av betydningen av økonomiske forhold for de politisk/militære. AUF's NATO-vedtak er derfor en avvising av NATO på reint borgerlige premisser, - en ønskedrøm om å få kose seg med Tage, Gomulka, Dubcek og Kiesinger i stedet for Nixon, Wilson og Salazar.

I neste omgang vedtok man med all kraft å kjempe for DNA i valgkampen og (pussig nok) å arbeide for "unge og radikale" kandidater ved nominasjonene.

Resten av landsmøtet gikk stort sett med til å kaste skitt på hverandre i samband med den s.k. CIA/IUSY-affæren, og endel brevtyverier og skrivelier i samband med denne. Dessuten valgte man et nytt høyreorientert sentralsyre med siviløkonomen Hans Raastad som formann.

3. Litt om AUF og SF.

Den gamle formannen i AUF i Oslo, Finn Gustavsen, sa etter AUF's siste landsmøte at AUF nå nærmest sto på SF's grunnlag. På godt og ondt (gjærne helst det siste) er det mye riktig idet. AUF i dag har mange

likhetpunkter med SF, - bare på et litt lavere utviklingsnivå.

For en som ikke deltok i SF-striden før landsmøtet syntes det som motsetningen i hovedsak dreide seg om for og mot proletarietets diktatur, - for og mot marxismen-leninismen. De som var mot, fremmet i stedet en slags struktur-reformistisk strategi ikledd revolusjonære fraser: Arbeiderklassen skal i all høydom føre en slags kommando-høyde-gerilja mot borgerskapet, erobre viktige maktstillinger uten at borgerskapet hindrer det, "på alle områder i samfunnslivet"...

Spiren til den samme motsetningen syntes å vise seg i AUF-debatten før landsmøtet (der slik debatt forekom). Det dreide seg om en motsetning mellom folk som hadde lest litt Gorz (eller litt om han), og folk som var marxister. Siden den politiske utviklinga i AUF ennå ikke er kommet langt nok, var det ennå ikke noen som var i stand til å formulere et klart "gorzistisk" standpunkt. Dette er nok imidlertid bare et spørsmål om tid.

En slags "gorzisme" synes i dag i det hele tatt å være det eneste halmstrået for de folka som gjør-

ne vil være "radikale" men ikke marxister. Denne linja fyller to like viktige funksjoner: (1) Den gir en anledning til å la være å gjøre noe. (Struktur-geriljaen krever et "demokratisk masseparti" som bygger på gorzismens hellige grunn, at fagbevegelsen "må" bygge opp en strategi.... osv., - og det skjer jo ikke.). I kampen mot marxist-leninistene vil det i AUF etterhvert bli et fantastisk behov for en ideologi som iallfall inneholder flere ord enn den nåværende.: "DEMOKRATIET". Gorz er som bekjent en ordrik herre, og vil sikkert tjene fortreffelig. Snart kommer såvel AUFere som SFere til å snakke om "strukturer", "reformer" og "hegemonier" så det spruter.

Gustavsen og Orientering sa en annen ting etter AUF's siste landsmøte som neppe var like riktig: At det nyvunne idefelleskapet ville skaffe SF nye medlemmer, (- altså frustrerte AUFere). Det var ingen AUFere som gikk til SF, men mange til SUF. De AUFerne som er enig med SF, liker seg bra i AUF, og kjemper sikkert like bra for sitt "demokratiske masseparti" der som noe annet sted.

M A O T S E T U N G

Om

den korrekte behandling av motsetninger
i folket

Oslo bok- og papirhandel
Schweigaardsgt. 56
tlf. 680168

DNS

Lørdag	3.mai:	Debattmøte i KROA
"Knuser vi samekulturen?"
BJØRN AARSETH
Torsdag	8.mai:	Debattmøte i KROA
"Prospects for the postindustrial
society".
HERMAN KAHN
Lørdag	10.mai:	GENERALFORSAMLING I Velferdssentret,
Blindern kl. 19.30.

Alle møtene er klippmøter.
Se forøvrig annonsering i dagspressen.

Studentene har ordet

Hvorfor gjør studentene opprør? Hva er universitetets plass i samfunnet?

«Det politiske universitet» er en bok om studenter og makt, der kjente skikkelser i norsk og internasjonal studentverden legger frem sine synspunkter. Intervjuer med de norske studenter Lars Alldén, Jon-Willy Rudolph, Jørdar Seim og Steinar Stjernø.

Innlegg fra Vest-Berlin (Rudi Dutschke), London (Fred Halliday), Paris (Jacques Sauvageot) og New York (Mark Rudd)

Dessuten et innlegg fra den persiske studenten Bahman Nirumand: «Studentene som fortropper i den internasjonale klassekampen».

Kr. 12,50

GYLDENDALS FAKLER

UKEAVISEN
FRIHETEN
MED FRISKE MENINGER OG RADIKALT SYN

Abonnement: kr. 15,00 pr. kv.

Løssalg: kr. 1,25

Til salgs i Narvesens kiosker. Abonnement tegnes på landets postkontorer. Eller direkte til Friheten, Grønlandsleiret 39, boks 3622, Oslo 1, telefon 67 33 80

Vet du nok om SOVJET-UNIONEN?

Hvis ikke, så les regelmessig «SOVJET-NYTT» som kommer ut 1 gang i uka og bringer allsidig stoff om sovjetiske forhold.

Våre godt illustrerte artikler forteller om arbeids- og leveforhold, om det politiske, økonomiske og kulturelle liv.

For den sovjetiske ungdommen er forholdene lagt til rette for allsidig utdannelse og i våre artikler kan en lese om studie- og arbeidsforhold for ungdommen, om dens kulturelle interesser og dens deltakelse i sport og idrett.

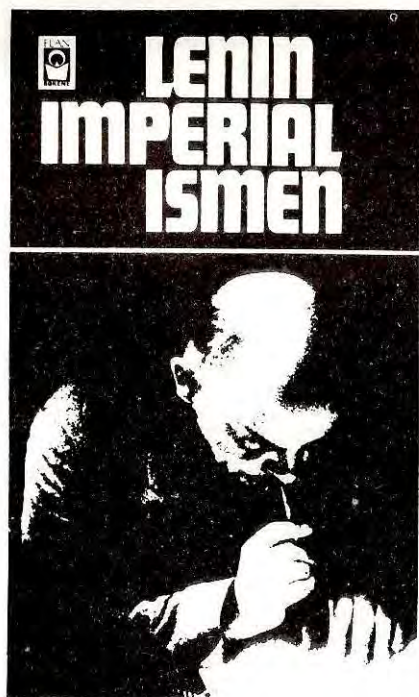
Abonner på

SOVJETnytt

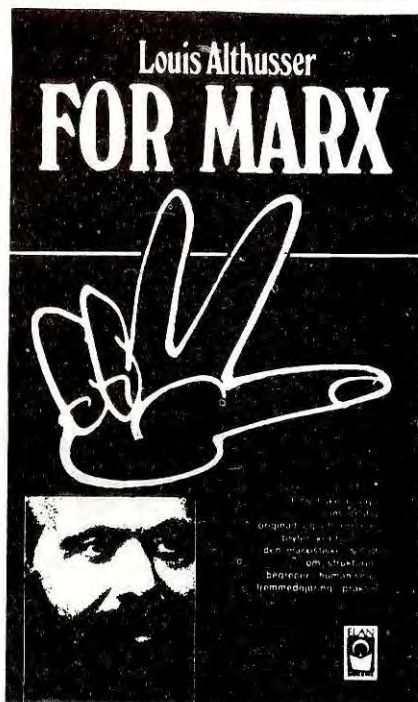
Kr.12,00
pr. år.

Kan bestilles ved alle landets postkontorer eller direkte fra ekspedisjonen, Bogstadveien 35, Oslo 3. Telefon 46 60 52.

NYE BØKER FRA NY DAG I ELAN - SERIEN

kr. 12.50

kr. 14.50

Forlaget NY DAG

Grønlandsleiret 39, Oslo 1

Telefon: 68 96 02

for vietnam

For Vietnam er Solidaritetskomiteens organ for å spre informasjon om og analysere den politiske og militære situasjonen i Vietnam og i det øvrige Sør-Øst-Asia. For Vietnam selges nå i 10 000 eksemplarer, og kan bestilles fra Solidaritetskomiteen.

Foruten for Vietnam utgir Solidaritetskomiteen også studierirkler, brosjyrer, enkeltpublikasjoner, osv. om forholdene i Sør-Øst-Asia.

Et statensabonnement på "For Vietnam" og de spesialheftene som sendes ut kan tegnes for kr. 15,- pr. år. Bestillinger sendes til Solidaritetskomiteens postgirokonto nr. 20 50 32. MERK TALONGEN "FOR VIETNAM".

FRIGJØRINGSFONDET

Idunsgt. 5

Oslo 1

Postgiro

20 50 32

STØTT FNLI

Kjøp bøkene
i
**UNIVERSITETS-
BOKHANDELEN**
Blindern - Sentrum

STUDENTSAMSKIPNADEN I OSLO

er studentenes velferdsorganisasjon
ved Universitetet og høyskolene i Oslo.
Studentsamskipnadens virksomhet omfatter blant annet:

Spisesteder

Utbyggingsavdeling

Universitetsbokhandlene

Studentbyen på Sogn

Universitetsforlaget

Boligformidling

Varehus

Studentenes Reisebyrå

Daginstitutioner for barn

**Helsetjenesten
v/ Universitetet i Oslo**

UNIVERSITETSENTRET, BLINDERN, OSLO 3

TELEFON: 46 68 80

TELEGRAMADR.: «STUDENT»

KJØP OG LES

UNGSOSIALISTEN

organ for

Sosialistisk Ungdomsforbund

boks 6159 Etterstad Oslo 6

KLASSEKAMPEN

marxist-leninistisk arbeideravis

Tveita Postkontor Oslo 6

Postgiro 206699